

SAK

STTK
Toimihenkilökeskusjärjestö

AKAVA

Seuraava askel – tuottavuus ja työelämän laatu suomalaisilla työpaikoilla

Eeva-Liisa Inkeroinen
Tuottavuuden pyöreä pöytä 16.3.2010

STTK
Toimihenkilökeskusjärjestö

Tuottavuuden pyöreä pöytä.....

perustettiin vuonna 2007

edistämään pitkäjänteisesti tuottavuutta, työelämän laatua ja tuottavuusyhteistyötä

Ei vain tuottavuuden parantamista

Ei vain työelämän laadun parantamista

Vaan *samaan aikaan* kumpaakin

Jotta saavutetaan parhaat ja kestävimmit tulokset

Julkisuudessa ei ole ollut paljon esillä se, että

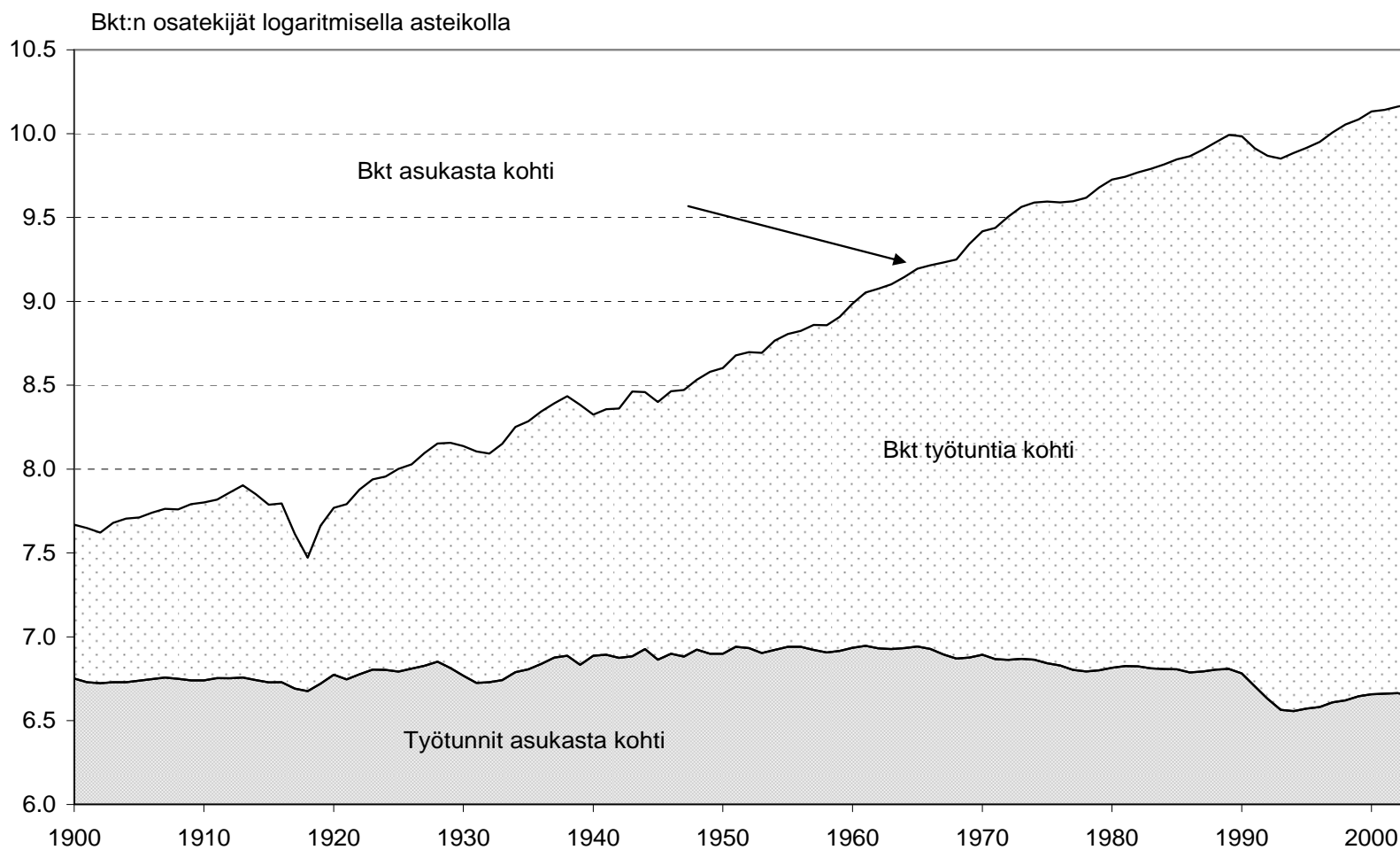
tuottavuusyhteistyössä Suomi on maailman kärkimaita -

aina vuoden 1968 rationalisointisopimuksesta tähän päivään saakka.

Miksi tuottavuus ja työelämän laatu.....

- Suhdanteista riippumatta niiden kehittäminen on omissa käsissämme
- Kilpailussa pärjäävät jatkossa vain tehokkuudeltaan ja tuottavuudeltaan kilpailukykyiset yritykset ja yksiköt
- Työelämän laatu on edellytys innovaatioille, paremmille työurille ja ammattitaitoisen työvoiman saamiselle
- Tuottavuus ja työelämän laatu vahvistavat toisiaan
- Mahdollisuus muun muassa uusien teknologioiden hyödyntämiseen ei ole poistunut minnekään
- Myös julkisten palvelujen vaikuttavuus ja kehittäminen edistävät elintasomme ja hyvinvointimme säilyttämistä.
- Jatkossa työssäkäyvien on elätettävä suurempi joukko työelämän ulkopuolelle jääviä

Pitkällä ajalla tuottavuus määrää elintason

Lähde: Jalava ja Pohjola (2004) sekä kansantalouden tilinpito

Tehdään oikeita asioita ja tehdään ne hyvin

- Tuottavuudessa tehokkuuteen yhdistyy tuotteen tai palvelun arvo asiakkaalle, esimerkiksi hyödyllisyys, ainutlaatuisuus, sopivuus, saatavuus, nopeus, toimitusvarmuus, laatu ja vaikuttavuus.
- Tuottavuuden parantamista on kyky oivaltaa asiakkaiden, kuluttajien tai kansalaisten tarpeet ja tarjota niihin paremmin vastaavia tuotteita ja palveluja.
- Jo keskipitkällä aikavälillä tuottavuudesta huolehtiminen on ainoa kestävä tapa taata yrityksen menestys, työpaikkojen säilyminen, uusien syntyminen sekä julkisen sektorin kyky palvella.

Tuottavuustyön osa-alueet

1. Esimiestyö ja johtaminen
2. Verkostomainen toiminta
3. Osaaminen
4. Innovaatiot ja teknologia
5. Työ ja menetelmät
6. Joustavat ja monipuoliset työajat
7. Kannustava palkkaus ja palkitseminen
8. Turvallisuus ja ympäristö
9. Tuottavuusyhteistyö ja luottamus
10. Tuottavuuden ja laadun mittaaminen
11. Toiminnan ja prosessien suunnittelu
12. Enemmän arvoa asiakkaalle

(www.tuottavuustyö.fi)

Keskustelua työelämän laadusta

.....

- Tuorein työolobarometri antaa kouluarvosanaksi työelämän laadulle 7,9. Se kertoo, että parantamisen varaa on keskimäärin vielä runsaasti.
- Viime vuosina työelämän laadun muutokset suuntaan tai toiseen ovat kuitenkin olleet vähäisiä, tarvittaisiin selviä parannuksia
- Pitkällä aikavälillä tapahtuneen työelämän laadun paranemisen sijasta tiedotusvälineissä on puhuttu pääasiassa työelämän huonontumisesta, taantumassa tämä on edelleen korostunut.⁽¹⁾
- Senkö vuoksi lähes puolet *15 – 21-vuotiaista nuorista* kokee nykyisin työelämän pelottavaksi paikaksi? (TAT 2009: Nuorten arvot ja elämä)

⁽¹⁾ Ennakkotieto Pauli Juutin (JTO) tutkimuksesta ”Mitä lehdet kirjoittavat työelämästä”, joka on myös osa Tuottavuuden pyöreän pöydän Palje-tutkimus- ja kehitysohjelmaa.

SAKSTTK
ToimihenkilökeskusjärjestöAKAVA

.....

Taloukasvun, työllisyyden ja hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksen turvaamiseksi on välttämätöntä, että tuottavuus ja työelämän laatu paranevat oleellisesti työpaikoilla seuraavien vuosikymmenten aikana.

Tämä koskee niin yrityksiä kuin julkishallinnon organisaatioita.

Taloudessa vuosi 2009 oli todella heikko.....

- Bruttokansantuote supistui vuonna 2009 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan peräti 7,8 prosenttia. Pudotus on suurin yksittäisenä vuonna tapahtunut tuotannon väheneminen sitten vuosien 1917 ja 1918. Bruttokansantuote tarkoittaa tuotettujen tavaroiden ja palveluiden yhteenlaskettua arvonlisäystä.
- Koko vuonna 2009 teollisuuden arvonlisäys väheni 20 prosenttia, rakentamisen 13 prosenttia, kaupan 11 prosenttia ja liikenteen 7 prosenttia.
- Tilastokeskuksen mukaan yritysten yrittäjätulo väheni 44 prosenttia edellisestä vuodesta. Yrittäjätulo vastaa kutakuinkin voittoa ennen verojen ja osinkojen maksua. Välittömiä veroja yritykset maksoivat 44 prosenttia vähemmän ja osinkoja 34 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.
- Valtionhallinnon rahoitusasema kääntyi viime vuonna jyrkästi alijäämäiseksi. Kotitalouksien valtiolle maksamat tuloverot alenivat 21 prosenttia.
- Kaiken kaikkiaan vuosi 2009 oli todella heikko.

Taantumun vaikutukset

- Talouskriisi kohtelee eri alojen yrityksiä ja julkisia organisaatioita eri tavoin ja erilaisella aikataululla
- Myös selviytymiskeinojen kirjo on suuri, ja koostuu sekä säästöistä että panostuksista
- Suurin osa (91 %) yrityksistä ja julkisista organisaatioista uskoo selviytyvänsä, vaikka taantuma pitkittyisi
- Henkilömäärällä mitaten vain 4 prosenttia yrityksistä ja organisaatioista ei uskonut selviytyvänsä taantumun pitkittyessä
- Vastanneet yritykset ja organisaatiot työllistivät yhteensä 677 000 henkilöä.
- Tiedot kysyttiin yritysten ja julkisten organisaatioiden johdolta helmi-maaliskuun vaihteessa 2010.

Henkilöstö otettu mukaan suunnitteluun.....

- Olemme uudistaneet viime vuosina voimakkaasti palvelu tai tuotekonseptiamme: 54 % samaa mieltä
- Olemme viime vuosina uudistaneet voimakkaasti organisaatiomme toimintakonseptia: 62 % samaa mieltä
- 75 prosenttia yrityksistä ja julkisista organisaatioista on ottanut henkilöstön mukaan suunnittelemaan mahdollisia muutoksia olivatpa nämä sitten säästöjä tai satsauksia.
- 71 prosenttia yrityksistä ja organisaatioista kertoo, että mahdolliset talouskriisistä johtuneet muutokset on toteutettu hyvässä yhteisymmärryksessä johdon ja henkilöstön kesken.

(Prosenttiluvut henkilöstön määrän mukaan, tiedustelun tuloksista tarkemmin sihteeristön katsauksen esittelyn yhteydessä)

Työhyvinvointiajattelu lyönyt itsensä läpi.....

- Työelämän laadun ja työhyvinvoinnin pitkäjänteinen kehittäminen ovat lyöneet itsensä lävitse suomalaisessa työelämässä. Tulosten mukaan toimintatapojen merkittävä uudistaminen ja panostukset työelämän laatuun ja työhyvinvointiin kuuluivat taantumasta huolimatta lähes kaikkien yritysten ja julkisten organisaatioiden agendalle.
- Se ei kuitenkaan vielä riitä. Talouskasvun, työllisyyden ja hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksen turvaamiseksi on välttämätöntä, että tuottavuus ja työelämän laatu paranevat oleellisesti työpaikoilla seuraavien vuosikymmenten aikana.
- Työelämän kehittämisen keinoin on mahdollista vastata tuottavuus- ja työhyvinvointihaasteeseen sekä osaltaan pidentää myös työuria.

Seuraava askel

- Suomessa on paljon hyviä työpaikkoja, niiden pitäisi näkyä julkisuudessa nykyistä enemmän.
- Tänäpä, tauon jälkeä, palkitaan joitakin niistä tuottavuusyhteistyökunniamaininnoin
- Esimerkit osoittavat seminaaripuheita paremmin, mitä on mahdollista yhteisvoimin saavuttaa työpaikoilla
- Seuraava askel ja silta taantumien yli voi olla tuottavuuden ja työelämän laadun parantaminen
- Se on mahdollinen kaikilla aloilla ja kaikenkokoisilla työpaikoilla
- Tuottavuuden pyöreä pöytä haastaa kaikki työpaikat, henkilöstön ja työnantajan edustajat, poliittiset päättäjät sekä palkansaaja- ja työnantajajärjestöt mukaan tuottavuusyhteistyöhön, edistämään tuottavuuden ja työelämän laadun samanaikaista kehittämistä.

Kehittäminen yhteistyössä – suomalainen vahvuus